

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2026-2029 d. 20-01-2026

Mødedato Tirsdag d. 20. januar 2026 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Stalden, Nørregade 36, Indgang X, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Gebyr for miljøgodkendelser og miljøtilsyn på virksomheder og landbrug.....	4
B-sag: Klima- og Miljøudvalgets forretningsorden.....	6
B-sag: Valg af næstformand.....	8
B-sag: Revidering af Klima- og Miljøudvalgets kompetencefordelingsplan.....	9
D-sag: Introduktion til udvalget.....	11
D-sag: Aktuelle sager.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

01.30.00-G01-6862-25

Sagsresumé

Dagsorden fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Gebyr for miljøgodkendelser og miljøtilsyn på virksomheder og landbrug

09.00.00-G01-13-25

Sagsresumé

Denne sag handler om fastsættelsen af nyt gebyr (timetakst) for miljøgodkendelser og miljøtilsyn på virksomheder og landbrug i Odense Kommune, gældende for 2026.

Med ændring af brugerbetalingsbekendtgørelsen indføres der fuld brugerbetaling for virksomheder og husdyrbrug for myndighedernes omkostninger til deres opgaver omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsen.

Odense Kommune gennemfører årligt ca. 200 lovpligtige miljøtilsyn på virksomheder og landbrug, samt udarbejder ca. 10-15 miljøgodkendelser årligt.

Omkostningerne til kommunernes opgaver med miljøgodkendelser og miljøtilsyn har hidtil været afregnet ud fra en årligt reguleret takst i brugerbetalingsbekendtgørelsen, beregnet til at skulle dække 57,79 % af myndighedens omkostninger. I 2025 var timetaksten på 487,25 kr. pr. time.

Timetaksten skal beregnes ud fra den enkelte kommunes faktiske omkostninger i overensstemmelse med "forurenere-betaler-princippet", og vil derfor variere fra kommune til kommune.

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller at indføre et gebyr på 900 kr. pr. time, baseret på beregninger af de forventede omkostninger ved opgaven med miljøtilsyn og miljøgodkendelser.

Effekt

Med Effekt- og Økonomiopfølgningen for 2. halvår 2025 besluttede byrådet, at effektopfølgningerne i den nuværende form afsluttes med årsberetningen for 2025. Med det nye byråd udarbejdes et nyt setup for effektuniverset, herunder vurdering af effekt i politiske sager. Derfor vil der ikke under dette emne blive skrevet noget, før der er taget politisk stilling til, hvordan et nyt effektunivers skal se ud og bruges.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at gebyret for miljøgodkendelser og miljøtilsyn på virksomheder og landbrug i 2026 fastsættes til 900 kr. pr. time. Beløbet er uden moms.

Beslutning

Sagen udskydes med henblik på yderligere belysning, herunder at forvaltningen desuden belyser mulighedsrummet for at minimere omkostningerne for virksomhederne.

Sagsfremstilling

Miljøministeriets revision af bekendtgørelsen om brugerbetaling betyder, at kommunerne fremover skal opkræve fuld betaling fra virksomheder og landbrug for alle udgifter i forbindelse med miljøtilsyn og udarbejdelse af miljøgodkendelser.

Denne sag handler om fastsættelsen af Odense Kommunes gebyr for miljøgodkendelser og miljøtilsyn for 2026.

Baggrund

Med revisionen skal virksomheder og husdyrbrug betale myndighedernes udgifter til alle opgaver, der er omfattet af reglerne om brugerbetaling. Benyttes der eksterne tjenesteydelser til udførelsen af opgaver, opkræves der kun brugerbetaling maksimalt svarende til myndighedens timetakst.

Hidtil har brugerbetalingen på området været opkrævet af kommunerne ud fra en årlig reguleret takst fastsat i bekendtgørelsen, beregnet til at skulle dække 57,79 % af myndighedens omkostninger. I 2025 var timetaksten på 487,25 kr. pr. time.

Miljøstyrelsens ændring til fuld brugerbetaling begrundes med, at det vil sikre kommunerne fuld omkostningsdækning og bedre balance mellem udgifter og indtægter. Dermed bringes brugerbetalingen i overensstemmelse med "forurenere-betaler-princippet".

Hvad er miljøtilsyn og miljøgodkendelser og hvem er omfattet?

Som udgangspunkt er miljøtilsynet reguleret af miljøbeskyttelseslovens kapitel 9 og husdyrbrugslovens kapitel 5. Nærmer regler om miljøtilsynet følger af miljøtilsynsbekendtgørelsen, hvor det er fastlagt hvilke virksomheder, der skal føres regelmæssigt miljøtilsyn med, samt krav til tilsynsfrekvenser, som afhænger af virksomhedstype, virksomhedens forureningspotentiale, beliggenhed og regelefterlevelse. Kommunerne skal som minimum føre tilsyn med 40 % af de virksomheder, der kræver godkendelse, og 25 % af de øvrige virksomheder med tilsynspligt.

Ydermere udarbejder kommunerne miljøgodkendelser for virksomheder og husdyrbrug, der er omfattet af henholdsvis godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed) og husdyrgodkendelsesloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug). Der er i kommunen 536 tilsynspligtige virksomheder og 147 landbrug.

Odense Kommune skal årligt gennemføre ca. 200 lovpligtige miljøtilsyn på virksomheder og landbrug, samt udarbejder ca. 10-15 miljøgodkendelser årligt.

Gebyret

I beregningen af gebyret skal indgå både myndighedens direkte og indirekte omkostninger ifm. brugerbetalingsbelagte aktiviteter, herunder også relevante andele af myndighedens omkostninger til overhead relateret til miljøarbejdet. Det er f.eks. omkostninger forbundet med udgifter til personale, ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, husleje, IT-udgifter, drift af biler mv.

Gebyret skal fastsættes/genberegnes en gang årligt med udgangspunkt i kommunernes individuelle takstberegningsmodeller, hvorfor den konkrete beregningsmetode er overladt til den enkelte kommune - dette sker ud fra model godkendt af kommunens eksterne revision.

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår et gebyr på 900 kr. pr. time, hvor der faktureres pr. påbegyndt halve time. Forvaltningen vurderer, at gebyret ligger på niveau med andre kommuner, selvom forskelle kan forekomme, grundet forskellige omkostningsniveauer og takstberegningsmodeller.

Tidsforbruget til afvikling af det lovpligtige miljøtilsyn, som omfatter forberedelse, afvikling af tilsynet, opfølgning og afrapportering varierer fra få timer op til 30-40 timer, afhængig af tilsynets kompleksitet. Samme gælder for udarbejdelse af miljøgodkendelser, hvor timeforbruget varierer meget, og hvor komplekse sager kan tage op til 200-300 timer.

Med ændringen af gebyret pålægges virksomheder og landbruget en øget udgift, som Miljøstyrelsen har beregnet til 39,9 mio. kr. årligt på landsplan. Dette svarer i Odense Kommune til ca. 1,4 mio. kr. Det skal bemærkes, at der for landbruget gælder en særregel, som betyder, at de alene skal afregnes til 80 % af den fastsatte timepris.

Økonomi

Den ændrede lovgivning medfører ikke, at Odense Kommunes personalemæssige ressourceforbrug og administrationsudgifter vil stige. Der er alene tale om en ændring af finansiering af udgifterne, som går fra at være delvist skattefinansieret til at være 100% brugerfinansieret.

Det er forvaltningens vurdering, at Odense Kommune vil medføre en merindtægt på ca. 0,6 mio. kr. årligt som følge af, at der indføres fuld brugerbetaling på området. Modsat forventes Odense Kommune at blive negativt reguleret i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet i 2026 med 0,9 mio. kr. årligt. Lov- og Cirkulæreprogrammet regulerer kommunernes økonomi i forbindelse med ny lovgivning. Således tildeles kommunerne ekstra budget, hvis der tilføres nye opgaver og omvendt hvis kommunerne får flere indtægter eller opgaver bortfalder.

Den negative regulering betyder, at forvaltningen kommer til at blive negativt reguleret med 0,3 mio. kr. mere end der forventes i merindtægt. Forvaltningen forventer at finde finansiering indenfor egen ramme.

Denne sag vil ikke påvirke Odense Kommunes kassebeholdning.

Punkt 3: B-sag: Klima- og Miljøudvalgets forretningsorden

00.22.00-P24-3-25

Sagsresumé

Ifølge den kommunale styrelseslov fastsætter Klima- og Miljøudvalget selv sin forretningsorden.

Klima- og Miljøudvalget skal med denne sag godkende udvalgets forretningsorden med tilhørende bilag for den nye valgperiode.

I forhold til Klima- og Miljøudvalgets forretningsorden for den seneste valgperiode er der alene foretaget få sproglige justeringer samt foretaget tilpasninger, så forretningsordenen svarer til praksis i forhold til udsendelse af dagsorden.

De enkelte ændringer er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at Klima- og Miljøudvalget godkender forretningsordenen.

Beslutning

Klima- og Miljøforvaltningen godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der er vedhæftet forslag til forretningsorden for Klima- og Miljøudvalget som bilag. De indholdsmæssige tilpasninger betyder, at den foreslåede forretningsorden svarer til gældende praksis.

Der er konkret foretaget følgende sproglige og indholdsmæssige tilpasninger i forhold til den forretningsorden, der var gældende i seneste valgperiode:

- I §1, stk. 1, er der foretaget en sproglig justering, der ikke har nogen indholdsmæssige konsekvenser.
- I § 2 er der foretaget tilpasninger, så teksten svarer til den måde, dagsordenen udsendes på: Via First Agenda og en adviserende i udvalgsmedlemmernes Odense Kommune e-mail.
- I § 3, stk. 4, er teksten tilpasset, så det er en tredjedel af udvalgets medlemmer, der kan bede om, at en forhandling skal afsluttes. Tidligere stod der et bestemt antal udvalgsmedlemmer. Med ændringen er teksten ens i Klima- og Miljøudvalget og de resterende udvalg. Desuden er teksten uafhængig af, hvor mange medlemmer, der er i de enkelte udvalg.
- I § 6 er ordlyden tilpasset, så det svarer til den praksis, der er i Odense Kommune.
- I § 7 er tidspunktet for anmodning om foretræde for udvalget tilføjet bestemmelsen, og der henvises til, at de nærmere retningslinjer for foretræde fastsættes i et bilag. Med ændringen tydeliggøres det, at der (som hidtil) er et bilag til forretningsordenen. Tidspunktet for anmodning om foretræde nævnes nu også direkte i forretningsordenen - og ikke kun i bilaget.

Den foreslåede forretningsorden med og uden kommentarer og retningslinjer for foretræde for Klima- og Miljøudvalget 2026-2029 er vedhæftet som bilag.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 - forretningsorden for Klima- og Miljøudvalget

Bilag 1 - forretningsorden for Klima- og Miljøudvalget med kommentarer og markeringer

Retningslinjer for foretræde i KMU - med markeringer

Punkt 4: B-sag: Valg af næstformand

00.01.00-A21-8-25

Sagsresumé

Klima- og Miljøudvalget skal jf. § 3, stk. 2 i udvalgets forretningsorden på første møde i udvalgets funktionsperiode ved flertalsvalg vælge en næstformand.

Næstformanden skal fungere som mødeleder, når formanden er forhindret i at deltage i et møde.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget vælger en næstformand for byrådsperioden 2026-2029.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget vælger Sofie Mosgaard (V) til næstformand for udvalget.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumeeet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 5: B-sag: Revidering af Klima- og Miljøudvalgets kompetencefordelingsplan

00.01.00-A21-8-25

Sagsresumé

Denne sag handler om revidering af Klima- og Miljøudvalgets kompetencefordelingsplan pr. 1. januar 2026.

Som led i opstarten af den nuværende byrådsperiode skal kompetencefordelingsplanen for udvalget revideres, så det nye udvalg har et ajourført opgavegrundlag.

Planen skal desuden revideres som følge af byrådets vedtagelse af en ny forvaltnings- og udvalgsstruktur fra 2026. Denne ændrede struktur indebærer, at nogle af By- og Kulturudvalgets nuværende ansvarsområder pr. 1. januar 2026 er overgået til Klima- og Miljøudvalget.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til opdatering af kompetencefordelingsplanen, der er vedlagt som bilag. Forvaltningen lægger, med opdatering, ikke op til substantielle ændringer i den eksisterende ansvarsfordeling mellem udvalg og forvaltning.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Opdateringer i kompetencefordelingsplan for Klima- og Miljøudvalget, jf. bilag 1.
2. Klima- og Miljøforvaltningen bemyndiges til at foretage redaktionelle ændringer i planen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen med den bemærkning, at det tilføjes til kompetencefordelingsplanen, at udvalget løbende orienteres om ansøgninger vedrørende ekstern finansiering samt høringssvar, som forvaltningen afgiver eller har afgivet.

Sagsfremstilling

Som del af opstart af den nye udvalgsperiode fra 2026-2030 forelægges det nye udvalg den opdaterede kompetencefordelingsplan.

Opdateringen er baseret på Klima- og Miljøforvaltningens gennemgang af den gældende kompetencefordelingsplan og indebære en ajourføring af planen pba. ændringer siden sidste vedtagelse den 7. november 2023.

Baggrund om kompetencefordelingsplanen

Formålet med udvalgets kompetencefordelingsplan er at folde styrelsesvedtægtens beskrivelse af Klima- og Miljøudvalgets ansvarsområder ud og i hovedtræk synliggøre ansvarsfordelingen mellem byrådet, udvalget og forvaltningen. Kompetencefordelingen beskriver overordnet:

- Hvilke sager udvalget tager sig af
- Hvilke sager byrådet skal tage stilling til
- Hvilke sager udvalget overlader - eller delegerer - til forvaltningen eller til rådmanden.

Kompetencefordelingsplanen kan på den måde fungere som en slags "vejviser" både for udvalg og forvaltningen. Det er dog vigtigt at bemærke, at planen ikke er udtømmende.

Ændringer i kompetencefordelingsplanen

Ud over en generel ajourføring og opdatering af kompetencefordelingsplan afspejler ændringerne i planen den nye forvaltning- og udvalgsstruktur, der vil gælde fra januar 2026. De konkrete ændringer i hver kompetencebeskrivelse kan ses i bilag 1, hvor baggrund for hver ændring også fremgår. Nedenfor er ændringerne beskrevet i overordnede træk.

Flytning af opgaver pr. 1. januar 2026

Med den nye styrelsesvedtægt som et flertal i byrådet besluttede den 13. august 2025, er en del af By- og Kulturudvalgets tidligere ansvarsområde pr. 1. januar 2026 overgået til Klima- og Miljøudvalget.

Der er derfor indsat nye kompetencer i planen for følgende områder:

- Vejmyndighed
- Trafik og Anlæg
- Park og Vej

Generel ajourføring og opdatering

Der er foretaget en række redaktionelle ændringer i planen, herunder bl.a. for at tilføje organisatorisk placering af opgaverne i forvaltningen, sikre klarhed i formuleringerne og slette eventuelle bemyndigelser, der ikke længere er relevante fx pga. lovændringer.

Hertil er der tilføjet bemyndigelser, som udvalget eller byrådet har besluttet siden kompetencefordelingsplanen blev vedtaget.

En række steder er der desuden tilføjet kompetencer, der reflekterer den eksisterende ansvarsfordeling mellem byråd, udvalg, og forvaltningen.

Bemyndigelse til at foretage redaktionelle ændringer

Det forslås som del af sagen, at Klima- og Miljøforvaltningen bemyndiges til at foretage redaktionelle ændringer. Dette indebærer, at forvaltningen fx kan foretage ændringer som følge af udvikling i forvaltningen, såsom justering af placeringen af et område i forvaltningen og lignende rettelser. Der vil alene være tale om rettelser uden betydning for fordelingen af kompetencer.

Videre proces

Forvaltningen vil i løbet af udvalgsperioden tage initiativ til at genbesøge kompetencefordelingsplanen efter behov.

Fordelingen af kompetencer mellem udvalg og forvaltningen kan desuden på et hvert tidspunkt justeres. Enten ved en egentlig opdatering af kompetencefordelingsplanen eller ved, at udvalget træffer beslutning om ændringer, fx i forbindelse med behandling af en konkret sag på et udvalgs møde.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

KMU's kompetencefordlingsplan 2026 (uden ændringsmarkeringer)

Rettelsesblad med opdatering af KMU's kompetencefordelingsplan 2026

Punkt 6: D-sag: Introduktion til udvalget

01.30.00-G01-6862-25

Sagsresumé

Med denne sag igangsættes et introduktionsforløb for Klima- og Miljøudvalget.

Henover de kommende udvalgsmøder vil udvalget løbende blive introduceret til relevante aftaletekster, fagområder mm. Forvaltningen vil på udvalgsmødet præsentere foreløbige bud på indhold i et introduktionsforløb.

Under dette punkt vil udvalget blive præsenteret for nedenstående aftaletekster, samt mere overordnet information om forvaltningen:

- Klima- og Miljøforvaltningen - organisering og økonomi
- Klimaneutral 2030
- Klimahandleplan 2026
- Handleplan for Natur & Miljø
- Vandets kredsløb.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet om organisering og økonomi. De øvrige emner er udsat til et kommende møde.

Punkt 7: D-sag: Aktuelle sager

01.30.00-G01-6862-25

Sagsresumé

Orientering om aktuelle sager.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.